

Lumetõrje Helme vallas

Helme vald tagab käesoleval talvel jätkuvalt lumetõrje nii valla- kui talumajapidamiste teedel. Tänavu teostatakse töid sarnaselt viimastel aastatel tehtuga.

Lumetõrjet vajavad teed on külade ja piirkondade kaupa laiali jaotatud nelja ettevõtja vahel.

Kalle Vahari juhitud OÜ Tsentrum Agro hooldab Roobe küla, Patküla, Koorküla ja Kirikuküla teid.

FIE Ain Juurikas teostab lumetõrjet Kalme, Jõgeveste, Ruusa ja Rulli külade teedel ning Tõrva-Rulli ja Tõrva-Roobe teelõikude äärde jäävate majapidamiste õue viivatel teedel.

OÜ Helme Teenus korraldab Vello Eirandi juhendamisel lumetõrjet Möldre, Linnaküla, Karjatnurme, Taagepera ja Holdre külates ning Helmes ja Linna külas. Ala küla ja selle lähiumbrust hooldab August Paju OÜst Ala Talutehnika.

Lumesaju või tuisu lõppedes hakkab valla territooriumil töid teostama korraga kaheksa traktorit. Suuremad asulad Helme, Linna küla ja Ala ning kõnniteed Alal ja Helme ning Tõrva vahel on kindlasti need objektid, mis vajavad hoolt mõnevõrra tihedamini, võrreldes tavapärase lumelükkamise ringiga vallas.

Kui eelnevatel aastatel hoiti liikluseks lahti enamust teid, siis käesoleval talvel tagatakse vallas juurdepääs nende majapidamisteni, kus reaalne elu ka olemas on, mis tähendab, et ei arvestata niinimetatud suvemajapidamisega.

Rahaliste vahendite nappus sunnib veelgi eelnevate aastate luksust kärpima. Kui majapidamiseni on võimalik läheneda mitut erinevat teed pidi, hoitakse sel talvel lumevabana vaid lühim tee, kui viimase variandi vastu ei räägi just muud argumentid.

Väga vabalt võib olla seis selline, et lagedale väljale jääv tee on küll lühim, aga tuisuvõimalust arvestades on otstarbekam näiteks hoopis pikem

Lumesaju või tuisu lõppedes hakkab valla territooriumil töid teostama korraga kaheksa traktorit.

metsatee lahti hoida. Arvestatud on, et igal lumelükkajal kulub oma ringi teostamiseks keskmiselt ühe tööpäeva pikkune aeg, seega sõltub lumetehnika õuele jõudmise kiirus kohast teostatava nimistu järjekorras.

Usun, et vallakodanikud suhtuvad rahanappusest tingitud lumetõrje harvenemisse mõistvalt. See tähendab, et iga väikese saju järel ei tormata teid lahti lükkama. Kuna valla territooriumi suuruse tõttu võib lumekatte paksus pärast sadu olla paiguti erinev, ei ole välistatud, et vahel tuleb esmast abi loota labidast.

Täna pole enam mõtet osutada erilist tähelepanu oma tee märgistamisele talihoolde tööde tarvis, et aidata kaasa tihtipeale öötundidel toimuvale lumetõrjele. Pigem võiks majapidamiste omanikud vaadata veel kord üle majapidamiste teeäärtesse jäävate puude ja pöösaste oksad, mis ette-

võtete kallile tehnikale ootamatuid kahjustusi tekitada võivad.

2009. aastast alates on käima läinud korraldatud jäätmevedu majapidamiste õuel. Seetõttu on hea, kui oleksite kinnistu omanikuna lumetraktori saabudes teie õuele osutamas prügiauto tarvis sobilikku ringipööramise kohta. Loomulikult peaks see olema teostatav võimalikult lihtsa manööverdusega.

Siinkohal tasub arvestada asjaoluga, et antud veeteenust osutatakse maapiirkonnas kord 12 nädala järel.

Veel tasub teada, et probleemide ilmnemisel seoses teede lumest lahtihooldamisega on mõistlik võtta ühendust töid korraldava Helme vallavalitsusega.

Mõistvat suhtumist tööde teostajatesse!

Tarmo Tamm
Helme vallavanem

Kutseõpe Helmes tähistab 85. aastapäeva

Kutseõpe sai Helmes alguse 85 aastat tagasi, kui 1. veebruaril alustas tööd Helme põllutöökool.

Taotlusi kooli avamiseks oli tehtud ka varem, kuid alles põllutööstusministeeriumi kirjaga 1925. aastast lubati Helme Põllumeeste Seltsil avada kool üheklassilise põllumeeste kooli õppekava järgi. Selts kandis kõik kulud peale õpetajate palga, mis seaduse järgi riigi tasuda oli.

Kooli juhatajaks sai August Rondik. Esimene lend sooritas loomakasvatuse, põllutöö ja taimekasvatuse eksami ja lõpetas 20. mail 1926. aastal. Õppetöö kestis 1. augustist 31. juulini. Õpilaste vanus pidi olema vähemalt 17 aastat ja ühte klassi ei võinud õpilast jätta rohkemaks kui kaheks aastaks.

1932. aastal korraldati Helme kooli juures kuuekuulise kodumajanduse kursusi ja kaks aastat hiljem rajati Helmesse kolmeaastase õppeajaga kodunduskool tütarlastele. Need kaks kooli – 1925. aastal asutatud põllutöökool ja 1934. aastal avatud kodunduskool – olidki Helme kutseõppe eelkäijad.

Nõukogudeaegne Helme kool sai alguse 1944. aastal Uuemõisast, kus tegutsesid ühtse juhtimise all põllumajandustehnikum, kodumajandustehnikum, kodumajapidamiskool ja mehhaniseerimiskool.

1945. aastast valmistas kool ette eelkõige mehhanisaatoreid, kuid koolitati ka autojuhte, brigadire, rehepeksumasinate masiniste, kombainereid, kiirviljakuivatajaid, farmi- ja loomakasvatuse mehaanikuid ja teisi, korraldati ka täiendkursusi.

1973. aastal oli kooli ajaloos tähelepanuväärne muutus – esimese maakutsekoolina sai Helme kutsekooliks, kus lisaks erialale omandati kolme aasta jooksul ka keskharidus. Samal ajal toimus õppetöö ka ühe ja kaheaastase õppeajaga rühmades.

Helme kutsekeskkool oli omaette ühtne kompleks, kuhu kuulusid õppekorpused, söökla, ühiselamud, katlamaja, õppemajand (üle 200 ha) koos piimakarja ja sigalaga. Loodi sidemed Soome, Rootsi, Norra, Taani ning Saksamaa samalaadsete koolidega.

1. septembril 1999 liideti kutsekoolid Helmes ja Valgas, sunniga tuua kogu õppetöö üle Helmesse. Kuid vastupidiselt otsusele hakati tegutsema hoopis kooli üleviimise plaanidega Valga poole.

Tänaseks päevaks on Helme osakonna haldada jäänud peamaja, tislirikoda – kus õppetööd enam ei toimu –, remondikoda koos sööklaga ja üks maja õpilaskoduna. Paljud hooned on oksjoni korras uued omanikud leidnud ja ülejäänud on Helme valla käsituses.

Valga linna on kerkimas kutseõppekeskuse uus hoone, mis peaks valmima 2011. aasta veebruariks. Kogu õppetöö koondatakse seega Valka.

Seega on igati põhjust 6. veebruaril Helme kutseõppe 85. aastapäeva puhul kokku tulla ja meenutada möödunud. Oodatud on kõik endised õpilased ja kooli töötajad. Täpsemat infot saab telefonilt 766 6081, e-maili aadressilt reet.saarep@mail.ee või internetileheküljelt: <http://valgamaa.kok.ee>

Reet Saarep
Helme osakonna juhataja

Helme vallavolikogu istungil 21. detsembril 2009

- kehtestati Sooglemäe maaüksuse ja selle lähiala detailplaneering;
- MTÜ Helme Külaselts kasutusse otsustati anda osa vallale kuuluvast kinnistust Helme alevikus (mänguväljak);
- kehtestati AS Ritsu ja Katlamaja kinnistute detailplaneering;
- kuulati ülevaadet valla 2010. aasta eelarve koostamisest;
- võeti vastu määrus pedagoogide palgamäärade muutmise kohta;
- sünnitoetuse määraks kinnitati 5000 krooni;
- muudeti koolilõuna toetuse määra gümnaasiumiõpilastele;
- kehtestati uued eluruumi alaliste kulude piirmäärad toimetuleku määramisel;
- muudeti maamaksu määrasid;
- viidi sisse muudatus volikogu 2007. aasta otsuses nr 15;
- kinnitati enampakkumise tulemused;
- kuulati ülevaadet 2009. aastal valla eearvesse laekunud sihtsuunitlusega rahade kasutamisest.

Tiina Õunpuu
vallasekretär

Helme vallavolikogu määrus 21. detsember 2009 nr 16, Tõrva

Täiendavate sotsiaaltoetuste määrade muutmine

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 5 alusel

§ 1 Täiendavate sotsiaaltoetuste määrade muudatused

(1) Helme Vallavolikogu 26.11.2008. aasta määruses nr 17 «Täiendavate sotsiaaltoetuste määrade kinnitamine» viiakse sisse muudatused.

1) § 2 lg 2 muudetakse ja see kehtib järgmises sõnastuses: «Päevases õppevormis õppivatele üldhariduskoolide 1.–9. klasside õpilastele makstakse koolilõuna ja koolipiima toetust kokku kuni 14 krooni päevas, 10.–12. klasside õpilastele makstakse koolilõuna toetust kuni 7 krooni päevas.»

2) § 2 lg 4 muudetakse ja see kehtib järgmises sõnastuses: «Sünnitoetust makstakse 5000 krooni.»

§ 2 Rakendussätted

(1) Käesoleva määruse § 1 lg 1 p 1 rakendatakse 1. veebruarist 2010.

(2) Käesoleva määruse § 1 lg 1 p 2 rakendatakse 1. jaanuarist 2010. Toivo Põldma
Volikogu esimees

Helme vallavolikogu määrus 21. detsember 2009 nr 18, Tõrva

Maamaksu määra kehtestamine Maamaksuvabastuse andmine

Määrus kehtestatakse maamaksuseaduse § 5 lg 1, § 11 lõigete 1, 2 ja 2.1 alusel

§ 1 Maamaksu määrad

(1) Põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaamaamaksu määraks Helme valla haldusterritooriumil on 1,3% vastava maa maksustamishinnast aastas.

(2) Lõikes 1 nimetatata maa maksu määraks Helme valla haldusterritooriumil on 2,5% vastava maa maksustamishinnast aastas.

§ 2 Maamaksust vabastamine

(1) Vabastada maamaksust riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensioni saaja tema kasutuses olevalt elamumaa kuni 0,1 ha ulatuses.

(2) Vabastada maamaksust represseeritud ja represseerituga võrdsustatud isik okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seaduse mõistes tema kasutuses oleva elamumaa osas.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud maksuvabastust antakse tingimusel, et maksuvabastuse taotleja ei saa maa kasutusõiguse alusel rendi- või üüritulu.

(4) Kaasomandis oleva kinnistu (elamu) puhul antakse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud maksuvabastust taotlejale kuuluva mõttelise osa eest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud maksuvabastuse saamiseks tuleb esitada taotlus Helme vallavalitsusele hiljemalt jooksva aasta 15. jaanuariks või 15. juuliks, kusjuures 15. juuliks esitatud avaldused vaadatakse läbi teise poolaasta maksuandmete esitamise ajaks.

§ 3 Rakendussätted

(1) Tühistada Helme Vallavolikogu 01.12.2004 määrus nr 26.

(2) Määrust rakendatakse 1. jaanuarist 2010.

Toivo Põldma
Volikogu esimees

TEADE

2009. aasta juulist avatud Helme ühisjäätmejaamas (asukoht endine Härma karjäär Tõrva-Rulli teelõigul) on võimalik Helme ja Põdrala valla ning Tõrva linna kodanikel ära anda mittevajalikku olmeelektronikat, ohtlikke jäätmeid, pakendeid, mittevajalikku mööblit, vanametalli, rehve.
Jäätmejaam on avatud teisipäevast reedeni kella 8–15 ja laupäeval kella 8–13.

Helme vallavalitsus

«Konnad tiigis» – «Koolitants 2009» poolfinaal Valga kultuurikeskuses

LYS aastal 2009

Uue aasta algul mõeldakse ikka eelmisele aastale, mis oli head ja mis võiks teistmoodi olla. Tantsustuudiol LYS on põhjust aastaga 2009 igati rahule jääda.

Konkursil «Koolitants 2009» pääsesime poolfinaali kolme tantsuga: «Säästurütmid» (5. klassi rühm), «Konnad tiigis» (1.–3. klassi rühm) – sellele tantsule omistati hea tantsu alguse eripreemia – ja Eesti-teemaline tants «Matkal» (4. klassi rühm).

Võimlemisfestivalil «Kauni rühiga ellu» Tallinnas Kalevi spordihallis võitsid kõik neli LYSi rühma kuldplaadi. Festivalil esitasid rühmad võimlemiskava ja reklaamkava (koondkavana), mida hindas 10-liikmeline žürii.

Maakonna tantsupeol Otepääl näitasid vihma ja külma ilma trotsides kõik tantsijad ja võimlejad lasteaiast kuni täiskasvanuteni, et nad on suureks peoks hästi valmistunud.

Meeliulendav oli 18. üldtantsupidu «Meri». Meenub koondproov Kalevi staadioni kuumas päikeselõos, kus said esimest korda kokku kõik tantsupeost osavõtjad ja pandi paika peo proloog «Eestimaa kaart» ning finaali «Mere pidu» koos lainetega.

Oli pikk ja väsitav päev. Tantsijad ootasid liikumiste korraldusi staadionil ja rühmade juhendajad transportisid neile veepudeleid – eks ikka selleks, et kõik proovi lõpuni vastu peaksid.

Jah, ilmataat oli sel korral tantsijate poolel ning pidu õnnestus suurepäraselt. LYSil oli väljakul N1 (algajate naisrühm) naisrahvatantsurühm ja kolm rühma võimlejad.

LYSi naisrahvatantsurühm osales üldse esimest korda üldtantsupeol. 18. üldtantsupeole pääsemiseks oli naisrühmade arvestuses väga suur konkurss – 40 rühma pidi koju jääma.

LYSi naisrühm tantsis ülevaatusel hästi. Neile omistati teine kategooria ning pääs tantsupeole oligi olemas.

Kui mõelda võimlejate kavale «Mere tujud», siis korraldasid nad väljakul piltlikult korraliku tormi koos purjeka uputamise ja ka publiku näitas oma rahulolu väljakul toimuva üle tugeva aplausiga. Kuuldes jätkuvalt erinevates raadiojaamadest laulu «Tuulevaikselt ööl», meenuvad tahes-tahmata jällegi fantastilised tantsupeopäevad Tallinnas.

Augustikuu pakkus tantsustuudiole erinevaid esinemisi rahvusvahelise kehalise kasvatuse õpetajate suvekursuse avamisel Valgas, Möisapäeval Vana-Võidus, loodusfestivalil

LYSi naisrühm rahvatantsuülevaatusel Valga gümnaasiumis

Tantsustuudio LYS Tõrva kirik-kammersaalis

Helme lossivaremetes ning Tõrva linna päevadel.

2009. aasta jõulukuud jääb meelde rohkete esinemistega Tartus Dorpati konverentsikeskuses, jõulupidudel Alal ja Tõrva kirik-kammersaalis, jõuluballil Rõngu rahvamajas ning aastalõpupeol Tõrva gümnaasiumis.

2010. aastal valmistume teiste CSITI ehk harrastussportlaste maailmamängude avatseremoonia võimlemispeoks Tallinnas koos ansambliga The Sun 3. juulil 2010 Kalevi staadionil. (NB! Piletid on juba müügil!). Osaleme „Koolitants 2010“ konkur-

sil, mille piirkondlik voor on juba 18. veebruaril Valga kultuuri- ja huvialakeskuses. 28. veebruaril osaleb LYSi naisrahvatantsurühm Võrus Kai Leete tantsude võistutantsimisel. Valmistume Valgamaa tantsupeoks, linetantsufestivaliks Sassi tallis. Augustis korraldame juba viendat korda «Järvekantrit» Tõrvas.

Aitäh kõigile, kes osalesid 2009. aastal tantsustuudio tegemistes ja ettevõtmistes.

Üllatusterohket uut aastat ja jätkuvat koostegemise rõõmu kõikidele!

Ulvi Riitsalu

Tantsustuudio LYS juhendaja

Tõrva gümnaasium hooldab ja väärtustab oma parki

Pargi rüpes asuval gümnaasiumil seisab vastutus hoida park pidevalt hooldatud ja korras. Tuleb säilitada looduskaitsealusele pargile omane looduskeskkond.

Oleme jõudnud arusaamisele, et pargi väärtuste säilimiseks tuleb välja selgitada liigiline koosseis, sealhulgas kaitsealuste liikide esinemine, täpsustada looduskaitseasutustega pargi hooldusvajadus ja samas anda külastajatele infot pargi väärtuste kohta.

Keskonnainvesteeringute Keskuse Valga maakondlikust programmist oleme saanud toetusi projekti «Tõrva gümnaasiumi pargi hooldamine ja väärtustamine» läbi viimiseks.

2009. aastal uurisid kohalikud linnuhuvilised Rein Mikk ja Olev Merivee põhjalikult pargi linnustikku. Uuringu tulemusena valmis Tõrva gümnaasiumil voldik «Linnud».

Tõrva gümnaasiumi pargis (15,4 ha) ja pargi ümbruses (30 ha) märgati ja pandi kirja 72 linnuliiki. Tõenäoliselt on pesitsejaid 100–170 paari 50–55 liigist. Ülejäänud peatusid, näidates end ülennul ja rände ajal.

Pesitsejatest on looduskaitse all kuus liiki: jäälinn, hallpea-rähn, hoburastas, kodukakk, nõmmelõoke ja mustrahm.

Pargi ümbruses ja ülelennul märgati looduskaitsealustest liikidest hiireviud, laululuuke, sookurges ja valge-toonekurges.

Andmeid linnuvaatluste kohta saab jälgida ka internetiaadressil <http://web.zone.ee/torvalinnuhuvilised/>

Sama projekti käigus on val-

PUUKORISTAJA (puuklutt, piibutaja, puurähn)

Puukoristaja on uudishimulik ja käbe lind. Läbi silmaümbruse jookseb must triip. Nokk sirge, saba lühike ja sirge otsaga. Väga liikuv ja osav ronija, kes ainsana meie lindudest puutüvedel pidevalt, pea ees, alla ronida armastab.

Olev Merivee

minud infotahvlid, mis paigutatakse Tõrva gümnaasiumi parki kevadel.

Loodusprojektide juht
õpetaja Liia Ortus

Konkursi «Toome jõulusära Tõrva» võitjad

Detsembris toimus juba teist aastat järjest Tõrva linnas reforminoorte korraldatud konkurss «Toome jõulusära Tõrva». Võisteldi majade ning korteriakende ja -rõdude ehitamises. Eesmärk oli kutsuda inimesi oma väikest linna kaunistama, muuta rahulikul jõuluajal linn säravamaks ja kaunimaks ning tuua iga inimese südamesse jõulutunne.

Võime rõõmuga tõdeda, et konkursi eesmärgid said täidetud. Võrreldes eelmise aastaga oli Tõrvas veelgi rohkem kauneid kodusid. Jõulude ja aastavahetuse ajal säras

Tõrva linn rõõmsalt tuledes ning igast kodust õhkus jõulumeeleolu.

Seekordse peaauhinna – 2000kroonise jõululaua – võitis perekond Luik (Tikkste 10). Kuna valikut oli raske teha, siis sel aastal otsustasime, et teise koha omanikke on kolm: perekond Saar (Väike-Vahtra 4), perekond Veri (Ehitaja 10–12) ja perekond Võrk (Ehitaja 8–8).

Kõik auhinnad anti pidulikult kätte Tõrva kammersaalis pärast 4. advendi puhul etendunud muusikali «Imelaps Hingedemaal».

Kaire Saarep

Tõrva pärgas Mari Kulli nimelise kultuuripreemia laureaadiks Maie Kala

Teisipäeval, 12. jaanuaril andis Tõrva linnavalitsus ja -volikogu pidulikult kontsert-aktusel Tõrva kultuurimajas üle järjekordse Mari Kulli nimelise kultuuripreemia.

Maavanema ülesannetes oleva Kalevi Härgi tervitused andis edasi Valga maavalitsuse haridus- ja kultuuritalituse juhataja Kalle Vister. Laulsid Tõrva Laulustuudio õpi-

lased Deivi Kivi ja Liina Põldsalu Novella Hansoni juhendamisel.

Kõnega esines Tõrva linnaapea Agu Kabrits. Milvi Kalpus aga meenutas Mari Kulli. Maie Kala sai tänuks väikese puust klaveri ja «Tõrva papi», mille väärtus on 10 000 krooni.

Küllil Alumäe

Tõrva kultuurimaja kunstiline juht

*Aitäh selle soojuse ja südamlikkuse eest, millega kaunistus väarikaima tunnustuse saamise hetkel!
Aitäh selle imelise hetke kauni korralduse eest!
Aitäh Tõrva linnavalitsusele ja Tõrva kultuurimajale!
Aitäh oma armsatele kollektiividele, headele inimestele, õnnitlejatele, kes minuga seda ülevamat rõõmuhetke jagasid!
Eriline tänu Mall Lepikule, kelle vaoshoitud tagasihoidlikkuse all peitub suur abivalmidus ja hoolivus.
Mari Kulli kultuuripreemia 2010 laureaat
Maie Kala*

TOIMETULEK TÖÖTUNA

Jim Stringhan ja David R. Workmani teose "The Unemployment Survival Guide" põhjal tõlkinud ja koostanud Maie Lüüs

Algus 22. oktoobri lehes

- Armastan kuulata linnulaulu.
- Minu arust on tore viibida suvel pargis või mere ääres.
- Lemmikmuusika viib mu tuju kõrgustesse.
- Mind valdab heaolutunne, kui saan omaette tantsida.
- Nüüd, kus ma töö ei käi, saan kogu aeg oma lemmiksaateid kuulata ja vaadata.
- Luban endale iga päev šokolaadi – mitte küll terve tahvli, aga tüki-kese ikka – nämm!
- On nii palju asju, mida armastan süüa ja ehkki nüüd ma kõike osta ei jõua, olen tänulik, et saan niimoodi veidi kaalust alla võtta!
- Mul jääb praegu palju aega oma lemmiktegevuse – ristsõnade lahendamise – jaoks.
- Minu arust on väga huvitav olla kursis teaduse viimaste avastustega ja kui naaber mulle Horisonti laenab või ma selle raamatukogust kätte saan, olen õnnega koos. Ja kodus riivil seisab mul mitu head romaani ...
- Olemas on ka palju enesestmõistetavaid asju, mille eest võiksime olla tänulikud.
 - Mulle meeldib vaadata lilli ja puid kohalikus pargis, aga sageli möödun neist, neile pilku heitmata. Võiksin korraks aja maha võtta ja loodusele rohkem tähelepanu pöörata.
 - Mul on katus pea kohal.
 - Mul on võime näha, kuulda, kõndida.
 - Magan hästi ja tunnen ennast turvaliselt.
 - Mul on kodus elekter.
 - Mul on kodus kuum vesi.
 - Mul on piisavalt süüa ja elamispiind/maja.
 - Ma saan koos lastega aega veeta.
 - Olen enamuse ajast terve.
 - Mu auto on töökorras.
 - Ma ei pea kartma päeval väljas käia.
 - Mul on perekond ja sõbrad, kes mind armastavad ja kellega üsna sageli kohtun.
 - Mul on vanas töökohas sõpru.
 - Mul on kvalifikatsioon, mis võimaldab mul uut tööd leida.
 - Ma saan oma probleemidest lähedastega rääkida, sest ei ela ükski.

Inspiratsiooni leidmine

Kui leiame endas jõudu ja tahtmist, et teha asju, milleks meil varem aega ei jätkunud, veendume, et maailm on parem koht kui arvasime ja seda tänu asjadele, mis meid inspireerivad. Internetist, mõnikord ka televisioonist, leiab südantsoojendavaid ja inspireerivaid lugusid kangelaslikest inimestest, kes mingil moel teisi aidanud.

Võib-olla osaleksime ka ise ettevõtmistes, mis meie enesehinnangut tõstaks, näiteks naabrivalves või mõnes vabatahtlikus töös.

Võiksime otsida inspiratsiooni eesmärgil näiteks internetist tsitaate rahu, õnne ja sisuka elu kohta või sirvida temaatilisi teoseid. Ehk oleks hea mõte oma lemmiktsitaadid välja noppida, kirja panna ja kuhugi silmatorikavasse kohta kodus üles riputada.

Lõõgastumine

Võiksime kaaluda erinevaid lõõgastumise viise, tegeleda näiteks meditatsiooni või muu säärasega, minna kuuma vanni või sõita terveks päevaks maale.

Osa inimesi peab aiatööd rahustavaks tegevuseks, kuna see annab saavutuse tunde, eriti kui lilled või köögiviljad kasvama hakkavad. Teised armastavad vaadata päikeseloojangut, vaadata laste mängu või loomi.

Väga oluline roll inimese elus on huumoril, mistõttu võiks püüda näha või otsida midagi, mis meile nalja teeb.

Uus enesemääratlus

Töökoha kaotamise järel oleme veidi segaduses, sest ei saa ennast enam endist viisi oma töö järgi määratleda. Näiteks sel, kes töötab varem postiljonina, on väga raske mõelda endast kui kellestki teisest.

Ent tósi on ka see, et oleme midagi enam kui meie amet. Me oleme näiteks veel lapsevanem, vabatahtliku töö tegija, spordisõber, kiriku liige, loovmõtteleja, amatöörkunstnik, hea organisator või kes iganes.

Kui võtame korraks aja maha ja keskendume oma headele omadustele, harrastustele ja unistustele – kõigele sellele, mis meil peale oma palgatöö veel on –, tunneme ennast hulga paremini.

Võiksime panna kirja oma väärt omadused, et neid lugedes oma enesekindlust tõsta, eriti pärast seda, kui meid on kritiseeritud või me oleme töövestlusel läbi kukkunud. Võib-olla peaksime vastava loetelu magamistoas seinale või sarnasesse kohta panema?

Kui meilt küsitakse, mis tööd täna teeme, ei peaks me häbi tundma, et istume lihtsalt niisama kodus, vaid võime uhkelt jutustada kõigest sellest, mida kõike nüüd, mil meil pole ametlikku töökohta, teeme.

IV Igapäevase rutiini loomine

Töötuks jäädes on loomulik, et inimesed hakkavad niisama laisklema ja ennast erinevate asjadega, näiteks söömisega lohutama.

Kui taoline olukord kestab nädala või paar, siis pole midagi hullu, aga edaspidi peaksime looma endale rutiini ja püüdma sisustada oma päeva mõttekate kohustustega. See aitaks säilitada meil enesekontrolli, et olla valmis, nagu enne tööl käies, uueks tööks ja eesmärgikindlaks tegutsemiseks.

Kui peame uue töökohta otsimist täiskohaga tööks, tõuseme ja läheme voodisse endisel ajal, et hoida keha sisemist rütmi, mitte ei istu terve öö televiisori ees, et järgmine päev voodis mööda saata.

Meie eneseväärikustunnet aitab alal hoida ka see, kui riietume endiselt korralikult, säilitades oma esindusliku välimuse ja hoiame heas korras oma kodu ja auto. Mida rohkem endast lugu peame, seda sihipäraselt oleme ja seda rohkem õhkub meist usaldusväärset ja võimekust, mis sisendab meie potentsiaalsetele tööandjale, et saame pakutavate tööülesannetega hästi hakkama.

Praktiline põhjus, miks hästi riietuda, seisneb ka selles, et me ei tea kunagi, millal kohtame kedagi, kellele see hea mulje jätab ja kes võib aidata meil seetõttu tööd leida või siis kutsutakse meid töövestlusele lühikeseks etteteatamisajaga.

Järgneb

Metsaomanikud saavad jätkuvalt toetusi taotlema

Metsaomanikele on SA Eramet-sakeskus vahendusel toetusi jagatud juba 2000. aastast. Toetused on olnud üks abivahend omanikele, kes oma metsa säästlikult ja jätkuusuutlikult majandada soovivad.

2010. aastal on metsaomanikel võimalik taotlema toetusi siseriiklikest vahenditest:

- metsa inventeerimise ja metsa-majandamiskava koostamiseks,
- metsa uuendamiseks,
- pärandkultuuri säilitamiseks,
- vääriselupaiga säilitamiseks.

Peale selle võib iga metsaomanik saada aastas 15 tunni ulatuses tasuta nõustamist. Selleks tuleb pöörduda metsakonsulentide poole, kes vaatavad koos omanikuga üle metsa seisukorra ja annavad näiteks nõu, milliseid töid on vaja metsas teha, milliseid toetusi võimalik taotlema.

Valgamaa Erametsaühingu juures tegutsevad metsakonsulendid Margus Noorkõiv (tel 524 4467), Andres Rõõmus (tel 516 3302) ja Enn Tomson (tel 511 5728).

Juba märtsis algab esimene taotlusvoor metsa inventeerimise ja metsa-majandamiskava koostamise toetuse taotlemiseks. Toetust ei maksta, kui inventeerimisandmete kandmisest metsaregistrisse on möödunud rohkem kui kaks aastat.

2008. aastal toimus neli taotlus-voor – märtsis, mais, augustis, novembris – ja taotleti toetust 109 000 krooni 556 hektarile metsamaale majandamiskava koostamiseks.

Juunis tuleb esitada raiesmike uuendamistööde taotlus. Toetatakse:

- metsataimede soetamist,
- maapinna ettevalmistamist,
- metsaistutamistööid,
- metsapuutaimede hooldamist.

Kui majandamiskavade ja raiesmike uuendamisel toetusrahasid ei jätku, rahuldatakse eelisjärjekorras erametsaühingute ühistaotlused oma liikmetele.

Metsaomanikel on võimalus taot-

lema ka Euroopa Liidu toetusi. Mais algab Natura 2000 taotlusvoor, septembris aga taas meetme 1.5.1 «Metsa majandusliku väärtuse parandamine» taotlusvoor.

2008. aastal oli selle meetme all esmatähtselt noore metsa hooldamise toetamine.

Valgamaa Erametsaühingus on 129 liiget ning ühing on tegutsenud juba seitse aastat.

Liikmetel on võimalik kasutada ühisprojektide abil soetatud võsalõikajaid noore metsa hooldamiseks, istutustorusid metsauuendamisel po-

titaimede istutamiseks, sõiduauto järelkäru taimede ja muu vajaliku vedamiseks. 2008. aastal soetati halumasin Pilkemaster, mida saab kasutada kütetuude järkamiseks ja lõhkumiseks.

Soovi korral võib iga metsaomanik Valgamaa Erametsaühingu liikmeks astuda. Ühingu on võimalik saada vajalikku infot ning abi nii siseriiklike kui ka Euroopa Liidu toetuste taotlemiseks. Asume Valgas aadressil Kesk 12. Info telefonil 5624 7325.

Helju Leosk
Valgamaa Erametsaühing

Uudiseid siit ja sealt

• 2. detsembril toimus Helme SIKis mälu-mäng Pokardi Nutikam teemal «Jõulud meil ja mujal maailmas». Mängu võitis Maris Kaibijainen 9. klassist. Teise koha sai tema klassiõde Epp-Maria Pael.

• 3. detsembril toimus Valgamaa noortekonverents «Valgamaa noor välismaale!?!», kus anti välja järgmised tiitlid: Valgamaa maanoor 2009, Valgamaa linnanoor 2009 ja Valgamaa noortesõber 2009. Viimase omanikuks kuulutati Helme SIKi huvijuht Ines Piller.

Piller on Helme SIKis huvijuhina noorte tegevust suunanud-juhtinud-vedanud kakskümmend aastat, kuid ikka ja jälle leiab ta midagi uut ning põnevat, millega noori köita.

• 8. detsembril toimus Tartus klubi Atlantis konverentsisaalis konkursi «Väärt tegu!» lõpetamine. Konkurs toimus tänavu juba neljandat aastat.

Ettevõtmise eesmärk on tunnustada ja väärtustada koolide ning koolieelsete lasteasutuste innovaatilisi ettevõtmisi, levitada erinevate algatuste ja projektide kogemusi.

Konkursi tunnuskirja vääriliseks tunnustati Pühajärve põhikooli kõrval ka Helme sanatoorne internaatkool.

Helme SIKi tunnustati selle eest, et osaletakse Vastseliina internaatkooli ja Konstantin Pätsi vabaõhukooliga ühisel filmifestivali projektis «Naer on terviseks». Autasu ja roosid võttis vastu direktor Katrin Lõhmus.

• 16. detsembril käis kogu Helme SIKi pere Viljandis Pärimumuusika Aidas vaatamas etendust «Pidulik lugu». Kultuuriakadeemia noorte mängitud lugu põhines kahel eesti

rahvajutul: «Taevane pulm» ning «Hunt ja Uteke.»

Vaatajaid paelusid eriti pruut – lammast mänginud Helen Rekkor – ja peigmees – hundi rollis olnud Rauno Kaibiainen.

Vaatajate jaoks oli uudne vaadata seintel tantsivaid varje. Pärast etendust said huvilised laval kasutatud pille uurida ja proovida. Kõige põnevam oli, et sai oma käega meisterdada krassi – Lõuna-Eesti pidusaalide traditsioonilist laekau-nistust.

Helme SIKi pere sai Pärimumuusika Aita külastada ja etendust nautida hasartmängumaksu nõukogu toetusel. Etenduse vaatamisega tähistati teist adventi.

• 21. detsembril tähistasime koolis neljandat adventi. Selleks puhuks oli huvijuht Ines Piller leidnud ajakirjast Täheke jõulunäidendi, mille esitasid kooli õpilasmaavalitsuse liikmed Heino Veinglas, Maie Teearu, Angela Mägi ja teised.

• 22. detsembril käis Helme SIKi pere Võrumaal asuvas Uhtjärve Ürgoru Nõiariigis. Meid võtsid vastu käre talveilm ning Nõid oma kaaslastega.

Pilku haarasid kanajalgadel nõiamajad ja mitmesugused muud ehitised ning põnevad kujud.

Kõigepealt toimus nõialuua viskamise võistlus. Seejärel mängisime liikumismänge, et saada sooja. Puhkemajas räägiti meile toomapäevast ja rahvakalendrist.

Tublimald luuaviskajad said nõiariigi tunnuskirja. Meile pakuti nõiamunasuppi (sisaldas Türgi ube), raudrohuteed ja täidetud õunapomme. Lõpuks said soovijad müügiletist sisseoste teha.

Mall Lepik

Tuleloits lõpetas pühad

Ilus legend räägib, et selles linnas, kus jõulupuud põletatakse, ei kuiva aasta jooksul ükski elus puu ära.

Riiska järve ääres saadeti taas kuusepuud pidulikult teele. Lõkemeistrid Raivo Lillepool ja Aadu Peterson olid teinud võimsa sibulakupli sarnase lõkke, mis tuleloitsu ajal süttis. Arnold Looga koos suure trummiga lausus loitsu ja lauljad naisansamblist Hermes aitasid kaasa.

Järve äärde kogunes kenake hulk rahvast. Tuld kogu perega kuusekest tooma ja lõket vaatama. Rahvale pakuti kuuma teed ja kohukesi. Lumejänku kutsus kõiki tantsima ja julgema tulidki.

Aitäh kõigile, kes kaasa aitasid! Eriti suured tänud sponsor Delibat Production OÜ-le.

Tõrva kultuurimaja kunstiline juht Külli Alumäe

Ainult 5-le õppijad:

1. Renita Amarik	3. klass
2. Merit Sillaots	5. klass
3. Elen Liigus	6. klass
4. Merli Virki	7. klass
5. Raivo Viitak	8. klass

4-le ja 5-le õppijad:

1. Madis Sillaots	2. klass
2. Grete Ehatäht	2. klass
3. Tauno Visor	3. klass
4. Reimo Saar	4. klass
5. Kairi Peetersoo	4. klass
6. Maarja Brunn	5. klass
7. Astrit Böning	5. klass
8. Maria Tamela	5. klass
9. Rauno Visor	5. klass

10. Kristina Ehatäht	6. klass
11. Geimo Saar	6. klass
12. Mauri Kabanen	7. klass
13. Tarmo Ranne	7. klass
14. Kristel Aria	7. klass
15. Laura Sillaots	7. klass
16. Reelika Viitak	7. klass
17. Laura Renke	8. klass
18. Kerli Saar	9. klass
19. Ingela Burenko	9. klass
20. Egle Orav	9. klass
21. Uku Uhek	9. klass

Täname tublisid õppureid ja nende vanemaid ning soovime edu edaspidiseks!

Ants Piirsalu

31. detsembril 2009. aastal toimus Tõrva linnas aastavahetuse ilutulestik, mis sai teoks tänu suurtoetajatele, sponsoritele, eraisikutele ja Tõrvatuli Ilutulestikule.

Suurtoetajad: AS TÕRVA ELEKTER, AS BRICK, SCANDINAVIAN FURNITURE OÜ, VIISU EERO-AUTO OÜ, OÜ VAHTRE VK

Sponsorid: OÜ K&M PROJEKTIBÜROO, RÄNDUR PROJEKT OÜ, RESTORAN GOODEWIND, OÜ AVAMÄGI, OÜ KMK, OÜ SEMIGROSS

Eraisikud: AGU KABRITS, TÕNU JAANSALU, MAIDO RUUSMANN, KALLE VISTER, AHTI JA LEA SAAR, ÜLLE JUHT, KALJU TIPKA, ÜLLE VÕRK, PILLE ILISSON, JUTA KARPOV

Aitäh kõigile toetajatele.

Soovime teile meeldivat koostööd ja edukaid õnnestumisi ka uuel aastal!

Tõrva linnavalitsus

Aasta 2009 arvudes

Seisuga 01.01.2010 oli Tõrva linna elanike arv 3077, mehi 1419 ja naisi 1658.

Elanike arv vähenes aasta jooksul 15 inimese võrra.

Linnavalitsuses vormistati 2009. aastal 29 sünniakti, ühe lapse sünd vormistati mujal.

Sündis 14 tüdrukut ja 17 poissi. Kolmeteistkümnes peres oli sündinu esimene laps, kümnes peres teine, kolmes peres kolmas, ühes peres neljas, ühes peres viies.

Üks õnnelik pere sai kaksikud – poisi ja tüdruku.

Surmaakte vormistati 28, mujal 4. Suri 13 naist ja 19 meest.

Aasta 2009 rahvastikustatistika Helme vallas

Seisuga 1. jaanuar 2010 on rahvastikuregistri andmetel Helme valla elanikuks registreeritud 2269 inimest, võrreldes seisuga 1. jaanuar 2009 on valla elanike arv vähenenud 24 inimese võrra.

2009. aasta jooksul tuli Helme valda elama 55 inimest, lahkus 77.

Sündis 25, suri 28 inimest.

Helme-Tõrva Elu tervitab uut ilmakodanikku

KAREL LEMBER
05.12.2009

KUNSTISTUUDIOS SAAB

- tegeleda käsitööga (siidimaal, nahatööd, viltimine) esmaspäeviti (õpilased kell 15.30 ja täiskasvanud kell 18)
 - joonistada ja maalida kolmapäeviti (õpilased kell 16 ja täiskasvanud kell 18)
 - tegeleda keraamikaga neljapäeviti (õpilased kell 15.30 ja täiskasvanud kell 18)
- Oodatud on kõik huvilised!
Info tel 529 1627

PEREJUUKSUR

Tõrva kesklinnas Tartu tn 4. Avatud E-R 9-17, L 10-14
Kokkuleppel oleme avatud ka hiljem.
Marylin 5362 7401, Kairi 5373 5901

LEIA ENDA JAKS AEGA JA TULE KÜLASTA MEID JUBA TÄNA!

ALA RAHVAMAJAS

2. veebruaril tuleb külla Kinobuss
kell 15.30

Islandi koguperefilm «Levist väljas»
pääse 25 krooni

Uus Eesti film «Pangarööv» (peaosas Hannes Kaljujärvi)
pääse 25 krooni

OÜ SEMT

teostab katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja renoveerimistöid. Plekksepatööd.

Tel 506 2377, www.semt.ee

Järgmine Helme-Tõrva Elu ilmub 18. veebruaril.

Toimetus ootab kaastöid hiljemalt 8. veebruariks.

AIME LAIPAİK
03.05.1928–15.12.2009

SILVI MOOSUS
13.06.1950–04.01.2010

MATI JÕESALU
19.08.1961–03.01.2010.2009

Tehniline teostus ja küljendus
OÜ Valgamaalase Kirjastus Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.

Helme-Tõrva Elu
Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 5310, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:
Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvim@torva.edu.ee.